

FEDERALE OVERHEIDSDIENST FINANCIËN

[C – 2014/03225]

25 APRIL 2014. — Wet inzake het statuut van en het toezicht op de onafhankelijk financieel planners en inzake het verstrekken van raad over financiële planning door gereguleerde ondernemingen en tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen en van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten (1)

FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

HOOFDSTUK I. — *Toepassingsgebied en definities*

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. Deze wet legt de bedrijfsvergunningvoorwaarden en de bedrijfsuitoefeningsvoorwaarden vast voor de onafhankelijk financieel planners, bepaalt de gedragsregels die de onafhankelijk financieel planners en de gereguleerde ondernemingen moeten naleven bij het verstrekken van raad over financiële planning aan niet-professionele cliënten en regelt het toezicht op de naleving van de onderhavige bepalingen, alsook van de uitvoeringsbesluiten en -reglementen.

Art. 3. § 1. Deze wet is van toepassing op de natuurlijke personen of rechtspersonen waarvan de gewone professionele activiteit, ook al vormt die voor hen een aanvullende of bijkomende activiteit, erin bestaat op het Belgisch grondgebied aan niet-professionele cliënten raad over financiële planning te verstrekken of aan te bieden.

§ 2. In afwijking van paragraaf 1 is deze wet, behoudens artikel 7, paragraaf 1, 1°, en paragraaf 2, niet van toepassing op :

a) de Europese Centrale Bank, de Nationale Bank van België en de leden van het Europees Stelsel van Centrale Banken;

b) de personen die raad over financiële planning exclusief verstrekken voor rekening van één enkele familie;

c) de rechtspersonen die raad over financiële planning verstrekken voor rekening van met hen verbonden ondernemingen;

d) de personen die in het kader van een andere professionele activiteit raad over financiële planning verstrekken, op voorwaarde dat deze activiteit niet beoogd wordt door artikel 22, paragraaf 2, en bij wet is onderworpen aan een deontologische code die het verstrekken van dergelijke raad niet uitsluit.

Art. 4. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder :

1° “raad over financiële planning” : raad over het optimaliseren, met name van de structuur, de planning in de tijd, de bescherming, de juridische organisatie of de overdracht, van het vermogen van een cliënt, op grond van de behoeften en de doelstellingen die hij aangeeft, en met uitsluiting van het verstrekken van beleggingsdiensten of het verlenen van enig advies over transacties in individuele financiële producten;

2° “niet-professionele cliënten” : een niet-professionele cliënt als bedoeld in artikel 2, eerste lid, 2°, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten;

3° “gereguleerde ondernemingen” :

a) de kredietinstellingen als bedoeld in artikel 1, § 3, van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen;

b) de beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 44 van de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen;

c) de verzekeringsondernemingen die zijn onderworpen aan de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen;

d) de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening als bedoeld in artikel 2, eerste lid, 1°, van de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorzieningen;

e) de verzekeringstussenpersonen als bedoeld in artikel 5, 2°, van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen;

f) de tussenpersonen in bank- en beleggingsdiensten als bedoeld in artikel 4, 2°, van de wet van 22 maart 2006 betreffende de bemiddeling in bank- en beleggingsdiensten en de distributie van financiële instrumenten;

SERVICE PUBLIC FEDERAL FINANCES

[C – 2014/03225]

25 AVRIL 2014. — Loi relative au statut et au contrôle des planificateurs financiers indépendants et à la fourniture de consultations en planification par des entreprises réglementées et modifiant le Code des sociétés et la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers (1)

PHILIPPE, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Les Chambres ont adopté et Nous sanctionnons ce qui suit :

CHAPITRE 1er. — *Champ d'application et définitions*

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2. La présente loi fixe les conditions d'agrément et d'exercice de l'activité de planificateur financier indépendant, de même que les règles de conduite que ces planificateurs financiers indépendants et les entreprises réglementées doivent respecter lors de la fourniture de consultations en planification financière à des clients de détail, ainsi que le contrôle du respect de ces dispositions et des dispositions des arrêtés et règlements pris en vue de son exécution.

Art. 3. § 1er. La présente loi est applicable aux personnes physiques ou morales qui offrent de fournir ou fournissent sur le territoire belge, à titre d'activité professionnelle habituelle, même complémentaire ou accessoire, des consultations en planification financière à des clients de détail.

§ 2. Par dérogation au paragraphe 1er, la présente loi, hormis l'article 7, paragraphe 1er, 1° et paragraphe 2, n'est pas applicable :

a) à la Banque centrale européenne, à la Banque nationale de Belgique et aux membres du Système européen des banques centrales;

b) aux personnes qui fournissent des consultations en planification financière exclusivement pour le compte d'une seule famille;

c) aux personnes morales qui fournissent des consultations en planification financière pour le compte d'entreprises qui leur sont liées;

d) aux personnes qui fournissent des consultations en planification financière dans le cadre d'une autre activité professionnelle à condition que cette activité ne soit pas visée à l'article 22, paragraphe 2, et qu'elle soit régie par un code déontologique prévu par la loi, n'excluant pas la fourniture de telles consultations.

Art. 4. Pour l'application de la présente loi, il y a lieu d'entendre par :

1° “consultation en planification financière” : une consultation sur l'optimisation, notamment de la structuration, de la planification dans le temps, de la protection, de l'organisation juridique ou de la transmission, du patrimoine d'un client, en fonction des besoins et des objectifs exprimés par ce client, et à l'exclusion de la fourniture de services d'investissement ou de tout conseil portant sur des transactions sur des produits financiers individuels;

2° “clients de détail” : un client de détail visé à l'article 2, alinéa 1er, 2°, de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers;

3° “entreprises réglementées” :

a) les établissements de crédit visés à l'article 1er, § 3, de la loi du 25 avril 2014 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit;

b) les entreprises d'investissement visées à l'article 44 de la loi du 6 avril 1995 relative au statut et au contrôle des entreprises d'investissement;

c) les entreprises d'assurances soumises à la loi du 9 juillet 1975 relative au contrôle des entreprises d'assurances;

d) les institutions de retraite professionnelle visées à l'article 2, alinéa 1er, 1°, de la loi du 27 octobre 2006 relative au contrôle des institutions de retraite professionnelle;

e) les intermédiaires d'assurances visés à l'article 5, 2°, de la loi du 4 avril 2014 relative aux assurances;

f) les intermédiaires en services bancaires et d'investissement visés à l'article 4, 2°, de la loi du 22 mars 2006 relative à l'intermédiation en services bancaires et en services d'investissement et à la distribution d'instruments financiers;

g) de beheervennootschappen van instellingen voor collectieve belegging en de instellingen voor collectieve belegging als respectievelijk bedoeld in artikel 3, 1°, en artikel 3, 10°, van de wet van 3 augustus 2012 betreffende bepaalde vormen van collectief beheer van beleggingsportefeuilles;

h) de beheerders van alternatieve instellingen voor collectieve belegging als bedoeld in artikel 3, 13°, van de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders.

Voor de toepassing van deze wet kan de Koning :

a) het begrip “gereguleerde onderneming” uitbreiden opdat hier ook ondernemingen onder zouden vallen waarvan het reglementaire statuut pas na de inwerkingtreding van deze wet wordt gecreëerd;

b) de voormelde wettelijke referenties aanpassen ingeval zij gewijzigd worden;

4° “controle” : controle als bedoeld in afdeling 1, van hoofdstuk II van titel II van het Wetboek van Vennootschappen;

5° “medewerkers” : de medewerkers van de persoon die raad over financiële planning verstrekt, ongeacht of zij al dan niet tewerkgesteld zijn met een arbeidsovereenkomst;

6° “FSMA” : de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten.

HOOFDSTUK II. — Statuut van onafhankelijk financieel planner : bedrijfsvergunningvoorwaarden, bedrijfsuitoefeningsvoorwaarden en onafhankelijkheidsvereiste

Afdeling 1. — Vergunning, lijst en bescherming van de titel van onafhankelijk financieel planner

Art. 5. § 1. Onverminderd artikel 34, dienen de natuurlijke of rechtspersonen, met uitzondering van de gereguleerde ondernemingen, die voornemens zijn om de in artikel 3 bedoelde activiteit uit te oefenen, eerst een vergunning als onafhankelijk financieel planner te verkrijgen van de FSMA.

§ 2. Onverminderd artikel 7, mogen de gereguleerde ondernemingen naar Belgisch recht, voor zover hun statuut dit niet uitsluit, de in artikel 3 bedoelde activiteit van rechtswege uitoefenen.

Bij de uitoefening van deze activiteit dienen de gereguleerde ondernemingen de gedragsregels na te leven die vervat zijn in hoofdstuk III.

§ 3. De FSMA verleent een vergunning als onafhankelijk financieel planner aan de personen die hierom verzoeken en voldoen aan de voorwaarden die zijn vastgesteld in afdeling 2.

De Koning wordt gemachtigd om, op advies van de FSMA, de vormvoorschriften en de voorwaarden vast te stellen waaraan elke vergunningsaanvraag moet voldoen, alsook de lijst op te stellen met de documenten die moeten worden voorgelegd om aan te tonen dat voldaan is aan de voorwaarden van afdeling 2, en de wijze te bepalen waarop de FSMA de vergunningsaanvragen dient te behandelen.

De aanvrager brengt de FSMA onmiddellijk op de hoogte van enigerlei wijziging in de informatie of documenten die zijn overgemaakt voor de behandeling van zijn vergunningsaanvraag, onverminderd het recht van de FSMA om hem alle nodige informatie te vragen of bewijskrachtige documenten op te eisen.

§ 4. De FSMA spreekt zich uit over de vergunningsaanvraag binnen drie maanden te rekenen vanaf de ontvangst van een volledig dossier. Zij stelt de aanvrager in kennis van haar beslissing met een ter post aangetekende brief.

Art. 6. De FSMA houdt op haar website een lijst van de vergunninghoudende onafhankelijk financieel planners bij die toegankelijk is voor het publiek.

In die lijst wordt voor elke onafhankelijk financieel planner de volgende informatie vermeld :

1° de gegevens die nodig zijn voor zijn identificatie;

2° de datum waarop hem een vergunning werd verleend;

3° de vermelding of hij actief is als natuurlijk persoon of als handelsvennootschap, en in dat laatste geval, opgave van de vennootschapsvorm;

4° in voorkomend geval, de datum waarop zijn vergunning werd ingetrokken of geschorst;

5° alle overige informatie die de FSMA nuttig acht voor een correcte informatieverstrekking aan het publiek.

De FSMA bepaalt de voorwaarden waaronder de vermelding dat de vergunning van een onafhankelijk financieel planner werd ingetrokken, uit de lijst wordt geschrapt.

g) les organismes de placement collectif et les sociétés de gestion d'organismes de placement collectif, visés respectivement aux articles 3, 1°, et 3, 10°, de la loi du 3 août 2012 relative à certaines formes de gestion collective de portefeuilles d'investissement;

h) les gestionnaires d'organismes de placement collectif alternatifs, visés à l'article 3, 13°, de la loi du 19 avril 2014 relative aux organismes de placement collectif alternatifs et à leurs gestionnaires.

Pour l'application de la présente loi, le Roi peut :

a) étendre la notion d'“entreprise réglementée”, en vue d'y inclure des entreprises dont le statut réglementaire serait créé après l'entrée en vigueur de la présente loi;

b) adapter les références légales susmentionnées si celles-ci viennent à être modifiées;

4° “contrôle” : le contrôle visé à la section 1re, du chapitre II du titre II du Code des sociétés;

5° “collaborateurs” : les collaborateurs de la personne qui fournit des consultations en planification financière, qu'ils soient ou non engagés dans les liens d'un contrat de travail;

6° “FSMA” : l'Autorité des services et des marchés financiers.

CHAPITRE II. — Statut de planificateur financier indépendant : conditions d'agrément et d'exercice de l'activité, exigence d'indépendance

Section 1re. — Agrément, liste et protection du titre de planificateur financier indépendant

Art. 5. § 1er. Sans préjudice de l'article 34, les personnes physiques ou morales autres que les entreprises réglementées qui entendent exercer l'activité visée à l'article 3 sont tenues d'obtenir préalablement un agrément en qualité de planificateur financier indépendant auprès de la FSMA.

§ 2. Sans préjudice de l'article 7, les entreprises réglementées de droit belge peuvent, dans la mesure où leur statut ne l'exclut pas, exercer de plein droit l'activité visée à l'article 3.

Dans le cadre de l'exercice de cette activité, les entreprises réglementées doivent respecter les règles de conduite prévues au chapitre III.

§ 3. La FSMA accorde un agrément en qualité de planificateur financier indépendant aux personnes qui en font la demande et qui remplissent les conditions prévues dans la section 2.

Le Roi est habilité à fixer, sur avis de la FSMA, les formes et les conditions auxquelles toute demande d'agrément doit satisfaire, la liste des documents devant être transmis en vue de démontrer le respect des conditions prévues dans la section 2, ainsi que les modalités de traitement par la FSMA des demandes d'agrément.

Le demandeur doit communiquer immédiatement à la FSMA toute modification des informations ou documents transmis en vue du traitement de sa demande d'agrément, sans préjudice du droit de la FSMA de recueillir toutes les informations nécessaires auprès de lui ou de lui réclamer des documents probants.

§ 4. La FSMA se prononce sur la demande d'agrément dans les trois mois à compter de la réception d'un dossier complet. La FSMA notifie sa décision au demandeur par lettre recommandée à la poste.

Art. 6. La FSMA tient une liste des planificateurs financiers indépendants agréés dont le public peut prendre connaissance sur son site web.

La liste mentionne pour chaque planificateur financier indépendant :

1° les données nécessaires à son identification;

2° la date à laquelle son agrément lui a été délivré;

3° la mention selon laquelle il exerce comme personne physique ou comme société commerciale, et dans ce dernier cas, la forme de la société;

4° le cas échéant, la date de la radiation ou de la suspension de son agrément;

5° toute autre information que la FSMA estime utile en vue d'une information correcte du public.

La FSMA fixe les conditions auxquelles la mention de la radiation de l'agrément d'un planificateur financier indépendant est retirée de la liste.

Art. 7. § 1. Onverminderd paragraaf 2, mogen enkel de onafhankelijk financieel planners waaraan de FSMA conform deze wet een vergunning heeft verleend en de gereguleerde ondernemingen :

1° zich aan het publiek in België voorstellen als “financieel planner” of gebruikmaken van gelijkaardige termen;

2° op enigerlei wijze kenbaar maken dat zij aan niet-professionele cliënten raad geven over financiële planning.

§ 2. Enkel de onafhankelijk financieel planners waaraan de FSMA conform deze wet een vergunning heeft verleend mogen :

1° zich aan het publiek in België voorstellen als “onafhankelijk financieel planner” of gebruikmaken van gelijkaardige termen;

2° zich aan het publiek in België voorstellen als onafhankelijk bij de uitoefening van haar activiteit van financiële planning voor niet-professionele cliënten;

3° in hun maatschappelijke of commerciële naam gebruikmaken van de woorden “financieel planner” of van gelijkaardige woorden.

Afdeling 2. — Vergunningsvoorwaarden

Art. 8. De activiteit van onafhankelijk financieel planner wordt uitgeoefend door een natuurlijk persoon of door een handelsvennootschap.

Art. 9. Het hoofdbestuur van een onafhankelijk financieel planner moet gevestigd zijn in België.

Art. 10. De vergunningsaanvraag bevat een financieel plan over drie jaar waarvan de vorm en inhoud zijn vastgesteld door de Koning op advies van de FSMA.

Art. 11. § 1. Als het verzoek om een vergunning als onafhankelijk financieel planner wordt ingediend door een vennootschap, moet de identiteit worden meegedeeld van de personen die rechtstreeks of onrechtstreeks controle uitoefenen op de vennootschap.

§ 2. De in paragraaf 1 bedoelde personen moeten beschikken over de vereiste kwaliteiten gelet op de noodzaak om een gezonde en voorzichtige bedrijfsvoering van de vennootschap te waarborgen.

De FSMA kan de Nationale Bank van België raadplegen als zij redenen heeft om aan te nemen dat die, door haar toezicht op bepaalde gereguleerde ondernemingen, beschikt over informatie aangaande de kwaliteiten van de betrokken personen. De Nationale Bank van België deelt de informatie waarover zij beschikt mee aan de FSMA binnen veertien dagen te rekenen vanaf de indiening van het verzoek om advies.

Art. 12. § 1. Als het verzoek om een vergunning als onafhankelijk financieel planner wordt ingediend door een vennootschap, dienen de leden van het wettelijk bestuursorgaan van de onderneming en de personen belast met de effectieve leiding uitsluitend natuurlijke personen te zijn.

§ 2. De natuurlijk persoon die actief is als onafhankelijk financieel planner en de personen als bedoeld in paragraaf 1, alsook de medewerkers die gemachtigd zijn om de onafhankelijk financieel planner te vertegenwoordigen bij het verstrekken van raad over financiële planning mogen zich niet bevinden in een van de gevallen als opgesomd in artikel 20 van de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen.

§ 3. De personen als bedoeld in de paragrafen 1 en 2, moeten beschikken over de voor de uitoefening van hun functie vereiste professionele betrouwbaarheid en passende deskundigheid.

De FSMA kan de Nationale Bank van België raadplegen als zij redenen heeft om aan te nemen dat die, door haar toezicht op bepaalde gereguleerde ondernemingen, beschikt over informatie aangaande de kwaliteiten van de betrokken personen. De Nationale Bank van België deelt de informatie waarover zij beschikt mee aan de FSMA binnen veertien dagen te rekenen vanaf de indiening van het verzoek om advies.

Art. 13. Om een vergunning als onafhankelijk financieel planner te verkrijgen, moet een organisatie zijn opgezet die toelaat de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten na te leven.

De Koning is gemachtigd om de draagwijdte van deze voorwaarde te bepalen op advies van de FSMA.

Art. 14. Om een vergunning te verkrijgen, moet een verzekering zijn onderschreven die de beroepsaansprakelijkheid van de onafhankelijk financieel planner dekt.

De Koning is gemachtigd om de vorm en de inhoud van deze voorwaarde vast te leggen op advies van de FSMA.

Art. 7. § 1er. Sans préjudice du paragraphe 2, seuls les planificateurs financiers indépendants agréés par la FSMA conformément à la présente loi et les entreprises réglementées peuvent :

1° se présenter vis-à-vis du public en Belgique comme “planificateurs financiers” ou faire usage de dénominations similaires;

2° faire état, sous quelque forme que ce soit, de la fourniture de consultations en planification financière à des clients de détail.

§ 2. Seuls les planificateurs financiers indépendants agréés par la FSMA conformément à la présente loi peuvent :

1° se présenter vis-à-vis du public en Belgique comme “planificateurs financiers indépendants” ou faire usage de dénominations similaires;

2° se présenter vis-à-vis du public en Belgique comme étant indépendants dans le cadre de l'exercice de leur activité de planification financière à l'égard de clients de détail;

3° utiliser les mots “planificateur financier” ou des mots similaires dans leur dénomination sociale ou dans leur nom commercial.

Section 2. — Conditions d'agrément

Art. 8. L'activité de planificateur financier indépendant est exercée en personne physique ou sous la forme d'une société commerciale.

Art. 9. L'administration centrale d'un planificateur financier indépendant doit être fixée en Belgique.

Art. 10. La demande d'agrément comprend un plan financier sur trois ans dont la forme et le contenu sont déterminés par le Roi sur avis de la FSMA.

Art. 11. § 1er. Si la demande d'agrément en qualité de planificateur financier indépendant est introduite par une société, l'agrément est subordonné à la communication de l'identité des personnes qui exercent directement ou indirectement le contrôle sur la société.

§ 2. Les personnes visées au paragraphe 1er doivent posséder les qualités nécessaires au regard du besoin de garantir une gestion saine et prudente de la société.

La FSMA peut consulter la Banque nationale de Belgique si elle a des raisons de croire que celle-ci dispose, en raison de sa mission de contrôle de certaines entreprises réglementées, d'informations concernant les qualités des personnes concernées. La Banque nationale de Belgique communique les informations dont elle dispose à la FSMA dans le délai de quatorze jours à compter de la demande d'avis.

Art. 12. § 1er. Si la demande d'agrément en qualité de planificateur financier indépendant est introduite par une société, les membres de l'organe légal d'administration de l'entreprise et les personnes chargées de la direction effective doivent être exclusivement des personnes physiques.

§ 2. Le planificateur financier indépendant exerçant en personne physique et les personnes visées au paragraphe 1er, de même que les collaborateurs habilités à représenter le planificateur financier indépendant lors de la fourniture de consultations en planification financière, ne peuvent se trouver dans un des cas énumérés à l'article 20 de la loi du 25 avril 2014 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit.

§ 3. Les personnes visées aux paragraphes 1er et 2, doivent disposer en permanence de l'honorabilité professionnelle nécessaire et de l'expertise adéquate à l'exercice de leur fonction.

La FSMA peut consulter la Banque nationale de Belgique si elle a des raisons de croire que celle-ci dispose, en raison de sa mission de contrôle de certaines entreprises réglementées, d'informations concernant les qualités des personnes concernées. La Banque nationale de Belgique communique les informations dont elle dispose à la FSMA dans le délai de quatorze jours à compter de la demande d'avis.

Art. 13. L'agrément en qualité de planificateur financier indépendant est subordonné à l'existence d'une organisation adéquate en vue du respect des dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution.

Le Roi est habilité à déterminer la portée de cette condition sur avis de la FSMA.

Art. 14. L'agrément est subordonné à la souscription d'une assurance couvrant la responsabilité professionnelle du planificateur financier indépendant.

Le Roi est habilité à déterminer la forme et le contenu de cette obligation sur avis de la FSMA.

Afdeling 3. — Bedrijfsuitoefeningsvoorwaarden

Art. 15. § 1. Een onafhankelijk financieel planner moet te allen tijde voldoen aan de vergunningsvoorwaarden die zijn vastgelegd in afdeling 2.

Hij moet de FSMA op de hoogte brengen van elke belangrijke wijziging in de voorwaarden waaronder hij zijn oorspronkelijke vergunning heeft verkregen.

§ 2. Een onafhankelijk financieel planner moet erop toezien dat zijn medewerkers de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten naleven.

§ 3. Een onafhankelijk financieel planner moet een interne gedragscode opstellen die voldoet aan de voorwaarden als vastgesteld door de Koning op advies van de FSMA, en moet erop toezien dat zijn medewerkers en, ingeval het een vennootschap betreft, zijn bestuurders en effectieve leiders deze code naleven.

Art. 16. Ingeval de onafhankelijk financieel planner een vennootschap is, moet hij de FSMA vooraf op de hoogte brengen van elke wijziging in de controle die wordt uitgeoefend op de vennootschap. Hij moet de FSMA alle nodige documenten en informatie bezorgen om aan te tonen dat de betrokken personen beschikken over de vereiste kwaliteiten gelet op de noodzaak om een gezonde en voorzichtige bedrijfsvoering van de vennootschap te waarborgen.

De FSMA kan de Nationale Bank van België raadplegen als zij redenen heeft om aan te nemen dat die, door haar toezicht op bepaalde gereglementeerde ondernemingen, beschikt over informatie aangaande de kwaliteiten van de betrokken personen. De Nationale Bank van België deelt de informatie waarover zij beschikt mee aan de FSMA binnen veertien dagen te rekenen vanaf de indiening van het verzoek om advies.

De FSMA bezorgt de onafhankelijk financieel planner een advies over de voorgenomen wijzigingen binnen zestig dagen te rekenen vanaf de ontvangst van een volledig dossier. Deze wijzigingen kunnen enkel worden doorgevoerd na eensluidend advies van de FSMA.

Art. 17. Een onafhankelijk financieel planner moet de FSMA vooraf op de hoogte brengen van elk voorstel tot aanstelling van medewerkers die gemachtigd zijn om hem te vertegenwoordigen bij het verstrekken van raad over financiële planning en, bovendien, ingeval het een vennootschap betreft, van elke voordracht tot benoeming van de leden van het wettelijk bestuursorgaan en van de personen belast met de effectieve leiding.

In het kader van de krachtens het eerste lid vereiste informatieverstrekking deelt de onafhankelijk financieel planner aan de FSMA alle documenten en informatie mee die haar toelaten te beoordelen of de personen waarvan de benoeming wordt voorgesteld, overeenkomstig artikel 12 over de voor de uitoefening van hun functie vereiste professionele betrouwbaarheid en passende deskundigheid beschikken.

Het eerste lid is eveneens van toepassing op het voorstel tot hernieuwing van de benoeming of aanstelling, naargelang het geval, van de in het eerste lid bedoelde personen, evenals op de niet-hernieuwing van hun benoeming, hun afzetting of hun ontslag.

De FSMA kan de Nationale Bank van België raadplegen als zij redenen heeft om aan te nemen dat die, door haar toezicht op bepaalde gereglementeerde ondernemingen, beschikt over informatie aangaande de kwaliteiten van de betrokken personen. De Nationale Bank van België deelt de informatie waarover zij beschikt mee aan de FSMA binnen veertien dagen te rekenen vanaf de indiening van het verzoek om advies.

De benoeming of de aanstelling, naargelang het geval, van de in het eerste lid bedoelde personen wordt voorafgaandelijk ter goedkeuring voorgelegd aan de FSMA. De FSMA bezorgt de onafhankelijk financieel planner een beslissing binnen zestig dagen te rekenen vanaf de ontvangst van een volledig dossier.

Ingeval de onafhankelijk financieel planner een vennootschap is, informeert hij de FSMA over de eventuele taakverdeling tussen de leden van het wettelijk bestuursorgaan en tussen de personen belast met de effectieve leiding, en over de belangrijke wijzigingen in deze taakverdeling.

Art. 18. § 1. Een onafhankelijk financieel planner mag zijn cliënten geen beleggingsadvies verstrekken als bedoeld in artikel 46, 9° van de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, noch, ruimer gezien, enig advies over transacties in individuele financiële producten.

§ 2. Een onafhankelijk financieel planner mag op geen enkel ogenblik gelden in contanten of op een rekening, dan wel financiële producten ontvangen of houden die toebehoren aan zijn cliënten, noch in een debiteurenpositie verkeren ten aanzien van zijn cliënten.

Section 3. — Conditions d'exercice de l'activité

Art. 15. § 1er. Les planificateurs financiers indépendants respectent en permanence les conditions d'agrément prévues dans la section 2.

Ils sont tenus de signaler à la FSMA toute modification importante concernant les conditions de leur agrément initial.

§ 2. Les planificateurs financiers indépendants veillent au respect par leurs collaborateurs des dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution.

§ 3. Les planificateurs financiers indépendants se dotent d'un code de conduite interne répondant aux conditions fixées par le Roi sur avis de la FSMA et veillent au respect de ce code par leurs collaborateurs et, dans le cas d'une société, par leurs administrateurs et dirigeants effectifs.

Art. 16. Dans le cas d'une société, les planificateurs financiers indépendants informent préalablement la FSMA de toute modification du contrôle exercé sur la société. Ils transmettent à la FSMA tous les documents et informations nécessaires aux fins de démontrer que les personnes concernées possèdent les qualités nécessaires au regard du besoin de garantir une gestion saine et prudente de la société.

La FSMA peut consulter la Banque nationale de Belgique si elle a des raisons de croire que celle-ci dispose, en raison de sa mission de contrôle de certaines entreprises réglementées, d'informations concernant les qualités des personnes concernées. La Banque nationale de Belgique communique les informations dont elle dispose à la FSMA dans le délai de quatorze jours à compter de la demande d'avis.

La FSMA transmet au planificateur financier indépendant un avis sur les modifications envisagées dans un délai de soixante jours à compter de la réception d'un dossier complet. Ces modifications ne peuvent avoir lieu que si la FSMA a rendu un avis conforme.

Art. 17. Les planificateurs financiers indépendants informent préalablement la FSMA de toute proposition de désignation de collaborateurs habilités à les représenter lors de la fourniture de consultations en planification financière et, en outre, dans le cas d'une société, de toute proposition de nomination des membres de l'organe légal d'administration et des personnes chargées de la direction effective.

Dans le cadre de l'information requise en vertu de l'alinéa 1er, les planificateurs financiers indépendants communiquent à la FSMA tous les documents et informations lui permettant d'évaluer si les personnes proposées adossent de l'honorabilité professionnelle nécessaire et de l'expertise adéquate à l'exercice de leur fonction conformément à l'article 12.

L'alinéa 1er est également applicable à la proposition de renouvellement de la nomination ou de la désignation, selon le cas, des personnes qui y sont visées ainsi qu'au non-renouvellement de leur nomination, à leur révocation ou à leur démission.

La FSMA peut consulter la Banque nationale de Belgique si elle a des raisons de croire que celle-ci dispose, en raison de sa mission de contrôle de certaines entreprises réglementées, d'informations concernant les qualités des personnes concernées. La Banque nationale de Belgique communique les informations dont elle dispose à la FSMA dans le délai de quatorze jours à compter de la demande d'avis.

La nomination ou la désignation, selon le cas, des personnes visées à l'alinéa 1er est soumise à l'approbation préalable de la FSMA. Celle-ci transmet au planificateur financier indépendant sa décision dans un délai de soixante jours à compter de la réception d'un dossier complet.

Dans le cas d'une société, les planificateurs financiers indépendants informent la FSMA de la répartition éventuelle des tâches entre les membres de l'organe légal d'administration, les personnes chargées de la direction effective, ainsi que des modifications importantes intervenues dans cette répartition des tâches.

Art. 18. § 1er. Les planificateurs financiers indépendants ne peuvent fournir à leurs clients aucun conseil en investissement visé à l'article 46, 9° de la loi du 6 avril 1995 relative au statut et au contrôle des entreprises d'investissement, ni plus généralement aucun conseil portant sur des transactions sur des produits financiers individuels.

§ 2. Les planificateurs financiers indépendants ne peuvent à aucun moment recevoir ou garder des fonds en espèces ou en compte ou des produits financiers appartenant à leurs clients ou se trouver dans une position débitrice à l'égard de leurs clients.

Een onafhankelijk financieel planner mag geen mandaat of volmacht bezitten op een rekening van zijn cliënten, tenzij van inwonende gezinsleden en van handelsvennootschappen waarvan hij effectief leider is.

Art. 19. Een onafhankelijk financieel planner moet zich, bij de uitoefening van zijn bedrijf, voegen naar de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en haar uitvoeringsbesluiten.

Art. 20. Een onafhankelijk financieel planner moet bijdragen in de werkingskosten van de FSMA volgens de nadere regels die door de Koning zijn vastgesteld conform artikel 56 van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten.

Art. 21. § 1. Een onafhankelijk financieel planner die voornemens is om niet-professionele cliënten raad over financiële planning aan te bieden op het grondgebied van een andere Staat, in voorkomend geval via een dochtervennootschap of een bijkantoor, moet de FSMA hiervan in kennis stellen.

Deze kennisgeving moet ook informatie bevatten over de voorgenomen activiteiten, hun financiële impact, en de gevolgen hiervan voor de organisatie van de onafhankelijk financieel planner.

Binnen acht dagen te rekenen vanaf de ontvangst van deze kennisgeving bevestigt de FSMA de ontvangst ervan en deelt zij aan de aanvrager mee of zijn dossier volledig is.

§ 2. Als zij van oordeel is, op basis van de met toepassing van § 1, tweede lid, meegedeelde informatie, dat het project nadelige gevolgen met zich zal brengen voor de onafhankelijk financieel planner, kan de FSMA zich verzetten tegen dit project door een met reden omklede beslissing.

De FSMA brengt haar beslissing met een bij de post aangetekende brief ter kennis van de onafhankelijk financieel planner binnen zestig dagen te rekenen vanaf de ontvangst van een volledig dossier. Als de FSMA de onderneming binnen deze termijn niet in kennis heeft gesteld van haar beslissing, wordt zij geacht zich niet te verzetten tegen het project.

Afdeling 4. — Onafhankelijkheid

Art. 22. § 1. Onder voorbehoud van de onverenigbaarheden als bedoeld in paragraaf 2, mag een onafhankelijk financieel planner ook andere professionele activiteiten uitoefenen op voorwaarde dat :

- 1° zij geen belangenconflict doen ontstaan;
- 2° zij zijn reputatie niet in het gedrang brengen;
- 3° zij op organisatorisch en boekhoudkundig gebied volledig gescheiden zijn van de activiteiten van financiële planning.

Wanneer hij deze andere professionele activiteiten uitoefent, dient de onafhankelijk financieel planner in zijn contacten met het publiek elke verwijzing naar zijn statuut van onafhankelijk financieel planner te vermijden, tenzij deze contacten enkel notoriteit beogen.

Op advies van de FSMA kan de Koning de in het eerste lid bedoelde voorwaarden vaststellen.

§ 2. In afwijking van paragraaf 1, is het een onafhankelijk financieel planner verboden om de volgende activiteiten uit te oefenen :

- 1° zijn statuut van onafhankelijk financieel planner cumuleren met een statuut van gereguleerde onderneming;
- 2° aanbieden om, voor eigen rekening of voor rekening van derden, in te schrijven op beleggingsinstrumenten of om deze te kopen;
- 3° zijn statuut van onafhankelijk financieel planner cumuleren met een statuut van betalingsinstelling als bedoeld in de wet van 21 december 2009 op het statuut van de betalingsinstellingen en van de instellingen voor elektronisch geld, de toegang tot het bedrijf van betalingsdienstaanbieder en tot de activiteit van uitgifte van elektronisch geld en de toegang tot betalingssystemen;
- 4° voor eigen rekening of voor rekening van derden goud en edele metalen verhandelen of deviezen verhandelen als bedoeld in de artikelen 137 en 139 van de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen;
- 5° zijn statuut van onafhankelijk financieel planner cumuleren met een statuut van vastgoedmakelaar als bedoeld in artikel 2, 4°, van de wet van 11 februari 2013 houdende organisatie van het beroep van vastgoedmakelaar.

Les planificateurs financiers indépendants ne peuvent disposer d'aucun mandat, ni d'aucune procuration sur un compte de leurs clients, excepté sur ceux des membres de leur famille qui font partie de leur ménage et des sociétés commerciales dont ils sont le dirigeant effectif.

Art. 19. Les planificateurs financiers indépendants se conforment, dans l'exercice de leur activité, à la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme et aux arrêtés pris en exécution de cette loi.

Art. 20. Les planificateurs financiers indépendants contribuent aux frais de fonctionnement de la FSMA selon les modalités fixées par le Roi conformément à l'article 56 de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers.

Art. 21. § 1er. Les planificateurs financiers indépendants qui projettent d'offrir des consultations en planification financière à des clients de détail sur le territoire d'un autre État, le cas échéant par le biais d'une filiale ou d'une succursale, notifient leur intention à la FSMA.

Cette notification est assortie d'une information sur les activités projetées, sur leur impact financier et sur les conséquences de ces activités en termes d'organisation du planificateur financier indépendant.

Dans les huit jours à compter de la réception de cette notification, la FSMA en accuse réception et indique au demandeur si son dossier est complet.

§ 2. Si elle estime, sur la base des informations communiquées par application du § 1er, alinéa 2, que le projet aura des répercussions préjudiciables sur le planificateur financier indépendant, la FSMA peut s'opposer à la réalisation du projet par décision motivée.

La décision de la FSMA est notifiée au planificateur financier indépendant par lettre recommandée à la poste dans les soixante jours à compter de la réception d'un dossier complet. Si la FSMA n'a pas notifié de décision dans ce délai, elle est réputée ne pas s'opposer au projet.

Section 4. — Indépendance

Art. 22. § 1er. Sous réserve des incompatibilités visées au paragraphe 2, le planificateur financier indépendant peut exercer également d'autres activités professionnelles, à condition :

- 1° qu'elles ne soient pas susceptibles de le placer dans une situation de conflit d'intérêts;
- 2° qu'elles ne compromettent pas sa réputation;
- 3° qu'elles soient totalement séparées des activités de planification financière sur le plan organisationnel et comptable.

Dans l'exercice de ces autres activités professionnelles, le planificateur financier indépendant doit éviter de faire référence à son statut de planificateur financier indépendant lors ses contacts avec le public, si ce n'est pour assurer sa notoriété.

Sur avis de la FSMA, le Roi peut préciser les conditions visées à l'alinéa 1er.

§ 2. Par dérogation au paragraphe 1er, les planificateurs financiers indépendants ne peuvent pas :

- 1° cumuler leur statut de planificateur financier indépendant avec un statut d'entreprise réglementée;
- 2° offrir en vente ou en souscription, pour compte propre ou pour compte de tiers, des instruments de placement;
- 3° cumuler leur statut de planificateur financier indépendant avec un statut d'établissement de paiement visé à la loi du 21 décembre 2009 relative au statut des établissements de paiement et des établissements de monnaie électronique, à l'accès à l'activité de prestataire de services de paiement, à l'activité d'émission de monnaie électronique et à l'accès aux systèmes de paiement;
- 4° exercer, pour compte propre ou pour compte de tiers, l'activité de commerce d'or et de métaux précieux ou l'activité de commerce de devises visée aux articles 137 et 139 de la loi du 6 avril 1995 relative au statut et au contrôle des entreprises d'investissement;
- 5° cumuler leur statut de planificateur financier indépendant avec un statut d'agent immobilier visé à l'article 2, 4°, de la loi du 11 février 2013 organisant la profession d'agent immobilier.

§ 3. De in paragraaf 1 vervatte vereisten en de in paragraaf 2 bedoelde bepalingen over het cumulatieverbod zijn eveneens van toepassing op :

- a) de bestuurders en effectieve leiders van een onafhankelijk financieel planner die de vorm heeft aangenomen van een vennootschap en van de vennootschappen waarover zij de controle hebben;
- b) de vennootschappen en personen die verbonden of geassocieerd zijn met een onafhankelijk financieel planner als bedoeld in de artikelen 11 en 12 van het Wetboek van Vennootschappen;
- c) de medewerkers van een onafhankelijk financieel planner.

Art. 23. § 1. Een onafhankelijk financieel planner is onafhankelijk van de emittenten en van de gereglementeerde ondernemingen.

§ 2. Een onafhankelijk financieel planner wordt enkel en alleen vergoed door zijn cliënten. Hij mag, noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks enige vergoeding, commissie of ander voordeel in ontvangst nemen van gereglementeerde ondernemingen of emittenten, met uitzondering van niet-geldelijke voordelen met als rechtstreeks gevolg dat de dienstverlening aan de cliënten wordt verbeterd.

HOOFDSTUK III. — *Gedragsregels bij het verstrekken van raad over financiële planning*

Art. 24. Dit hoofdstuk is van toepassing op :

- 1° de onafhankelijk financieel planners;
- 2° de gereglementeerde ondernemingen wanneer zij de in artikel 3 bedoelde activiteit uitoefenen.

Art. 25. § 1. Bij het verstrekken van raad over financiële planning, zetten de onafhankelijk financieel planners en de gereglementeerde ondernemingen zich op loyale, billijke en professionele wijze in voor de belangen van hun cliënten.

§ 2. Alle informatie die zij aan cliënten of potentiële cliënten verstrekken, met inbegrip van publicitaire mededelingen, moet correct, duidelijk en niet misleidend zijn. Publicitaire mededelingen moeten duidelijk als zodanig herkenbaar zijn.

§ 3. Bij het verstrekken van raad over financiële planning moeten de onafhankelijk financieel planners en de gereglementeerde ondernemingen zich schikken naar boek VI van het Wetboek van Economisch Recht, en daarbij handelen als waren hun niet-professionele cliënten allen consumenten in de zin van deze wet.

Art. 26. § 1. Alvorens raad over financiële planning te verstrekken aan cliënten en potentiële cliënten, moet hun minstens de volgende informatie worden bezorgd op een duurzame drager :

- a) de volledige identiteit en de contactgegevens van de onafhankelijk financieel planner en de gereglementeerde onderneming die de raad verstrekt;
- b) het statuut van de onafhankelijk financieel planner of van de gereglementeerde onderneming die de raad verstrekt, alsook de naam en het adres van de bevoegde autoriteit die een vergunning heeft verleend aan deze onafhankelijk financieel planner of gereglementeerde onderneming;
- c) het feit dat raad over financiële planning in principe vier aspecten moet belichten, namelijk het burgerlijk recht, het fiscaal recht en de fiscaliteit, de sociale zekerheid en de bestaanszekerheid, alsook de economische en de financiële context;
- d) de kostprijs van de raad over financiële planning en, in voorkomend geval, de commerciële voorwaarden voor het verstrekken van raad over financiële planning;
- e) een algemene beschrijving, eventueel in beknopte vorm, van het beleid van de onafhankelijk financieel planner of de gereglementeerde onderneming inzake belangenconflicten;
- f) een algemene beschrijving, eventueel in beknopte vorm, van de geldende gedragsregels voor het verstrekken van raad over financiële planning.

Elke substantiële wijziging van de verstrekte informatie moet tijdig ter kennis worden gebracht van de cliënt op een duurzame drager.

§ 2. Alvorens raad over financiële planning te verstrekken, moet een onafhankelijk financieel planner zijn cliënten en potentiële cliënten tevens de volgende informatie verstrekken op een duurzame drager :

- a) het feit dat hij optreedt als een partij die onafhankelijk is ten aanzien van de emittenten en de gereglementeerde ondernemingen;
- b) het verbod om vergoedingen, commissies en andere geldelijke voordelen rechtstreeks of onrechtstreeks in ontvangst te nemen van gereglementeerde ondernemingen of emittenten;

§ 3. Les exigences visées au paragraphe 1er et les interdictions de cumul visées au paragraphe 2 sont également applicables :

- a) aux administrateurs et dirigeants effectifs du planificateur financier indépendant constitué en société et aux sociétés qu'ils contrôlent;
- b) aux sociétés et personnes liées ou associées au planificateur financier indépendant au sens des articles 11 et 12 du Code des sociétés;
- c) aux collaborateurs du planificateur financier indépendant.

Art. 23. § 1er. Les planificateurs financiers indépendants sont indépendants des émetteurs et des entreprises réglementées.

§ 2. Les planificateurs financiers indépendants sont exclusivement rémunérés par leurs clients. Ils ne peuvent recevoir directement ou indirectement aucune rémunération, commission, ni aucun autre avantage d'entreprises réglementées ou d'émetteurs, à l'exception des avantages non monétaires ayant pour conséquence directe d'améliorer le service presté aux clients.

CHAPITRE III. — *Règles de conduite lors de la fourniture de consultations en planification financière*

Art. 24. Le présent chapitre s'applique :

- 1° aux planificateurs financiers indépendants;
- 2° aux entreprises réglementées lorsqu'elles exercent l'activité visée à l'article 3.

Art. 25. § 1er. Lors de la fourniture de consultations en planification financière, les planificateurs financiers indépendants et les entreprises réglementées veillent à agir d'une manière honnête, équitable et professionnelle qui sert au mieux les intérêts de leurs clients.

§ 2. Toutes les informations, y compris publicitaires, qu'ils adressent à des clients ou à des clients potentiels, sont correctes, claires et non trompeuses. Les informations publicitaires sont clairement identifiables en tant que telles.

§ 3. Lors de la fourniture de consultations en planification financière, les planificateurs financiers indépendants et les entreprises réglementées se conforment au livre VI du Code de Droit économique en agissant comme si leurs clients de détail étaient tous des consommateurs au sens de cette loi.

Art. 26. § 1er. Préalablement à la fourniture de consultations en planification financière, les clients et clients potentiels reçoivent au moins les informations suivantes sur un support durable :

- a) l'identité complète et les coordonnées du planificateur financier indépendant ou de l'entreprise réglementée qui fournit les consultations;
- b) le statut du planificateur financier indépendant ou de l'entreprise réglementée qui fournit les consultations, ainsi que le nom et l'adresse de l'autorité compétente qui lui a délivré son agrément;
- c) le fait que les consultations en planification financière doivent en principe intégrer quatre dimensions, soit le droit civil, le droit fiscal et la fiscalité, la sécurité sociale et la sécurité d'existence, et le contexte économique et financier;
- d) le coût des consultations en planification financière et le cas échéant les conditions commerciales auxquelles la consultation en planification financière est subordonnée;
- e) une description générale, éventuellement fournie sous forme résumée, de la politique suivie par le planificateur financier indépendant ou l'entreprise réglementée en matière de conflits d'intérêts;
- f) une description générale, éventuellement fournie sous forme résumée, des règles de conduite qui sont applicables à la fourniture de consultations en planification financière.

Toute modification substantielle des informations fournies est communiquée au client en temps voulu sur un support durable.

§ 2. Préalablement à la fourniture de consultations en planification financière, les planificateurs financiers indépendants fournissent en outre les informations suivantes à leurs clients et leurs clients potentiels sur un support durable :

- a) le fait qu'ils sont indépendants des émetteurs et des entreprises réglementées;
- b) l'interdiction de percevoir des rémunérations, commissions et autres avantages monétaires directement ou indirectement auprès d'entreprises réglementées ou d'émetteurs;

c) het verbod om gelden en financiële producten van zijn cliënten in ontvangst te nemen en bij te houden;

d) het verbod om zijn cliënten beleggingsadvies te verstrekken als bedoeld in artikel 46, 9°, van de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, en ruimer gezien, het verbod om enig advies over transacties in individuele financiële producten te verstrekken;

e) het verbod om mandaten of volmachten te bezitten op rekeningen van zijn cliënten, tenzij op rekeningen van inwonende gezinsleden en van handelsvennootschappen waarvan hij effectief leider is.

Elke substantiële wijziging van de verstrekte informatie moet tijdig ter kennis worden gebracht van de cliënt op een duurzame drager.

Art. 27. Vooraleer raad over financiële planning mag worden verstrekt, moet alle vereiste informatie over de persoonlijke situatie van de cliënt, waaronder informatie over zijn financiële, familiale en professionele situatie, alsook zijn doelstellingen en behoeften inzake financiële planning, schriftelijk worden ingezameld, zodat hem passende raad kan worden gegeven.

De Koning kan verduidelijken welke informatie de cliënt over zijn persoonlijke situatie moet verstrekken.

Als het niet mogelijk blijkt de vereiste informatie in te zamelen, mag aan die cliënt geen raad over financiële planning worden gegeven.

Art. 28. § 1. Vóór er raad over financiële planning mag worden verstrekt, moet met elke cliënt een schriftelijke overeenkomst worden afgesloten. In die overeenkomst worden de rechten en verplichtingen van de partijen vastgelegd en wordt de in artikel 26 bedoelde informatie vermeld.

§ 2. Als een cliënt niet wenst dat er een multidisciplinaire analyse wordt gemaakt van zijn situatie waarbij de vier dimensies waarvan sprake in artikel 29 aan bod komen, moet dit uitdrukkelijk worden vermeld in de in paragraaf 1 bedoelde overeenkomst met opgave van de dimensie(s) die niet zullen worden onderzocht.

Als een cliënt niet wenst dat de verstrekte raad over financiële planning betrekking heeft op de optimalisatie van zijn algehele vermogen, maar enkel op een deel ervan, moet dit uitdrukkelijk worden vermeld in de in paragraaf 1 bedoelde overeenkomst met opgave van de onderdelen van het vermogen die niet in aanmerking zullen worden genomen.

Art. 29. § 1. Behoudens op uitdrukkelijk verzoek van de cliënt als vastgesteld conform artikel 28, paragraaf 2, eerste lid, moet de raad over financiële planning gebaseerd zijn op een multidisciplinaire analyse van de situatie van de cliënt waarbij de volgende aspecten aan bod komen :

- a) het burgerlijk recht;
- b) het fiscaal recht en de fiscaliteit;
- c) de sociale zekerheid en de bestaanszekerheid;
- d) de economische en financiële context.

§ 2. Behoudens op uitdrukkelijk verzoek van de cliënt als vastgesteld conform artikel 28, paragraaf 2, tweede lid, moet de raad over financiële planning betrekking hebben op de optimalisatie van het algehele vermogen van de cliënt.

§ 3. De raad over financiële planning moet gepersonaliseerd en passend zijn, rekening houdend met de conform artikel 27 ingezamelde informatie over de persoonlijke situatie van de cliënt, zijn doelstellingen en zijn behoeften inzake financiële planning.

Art. 30. § 1. Aan de cliënt moet zo spoedig mogelijk een duidelijk en volledig schriftelijk verslag over de verstrekte raad over financiële planning worden overhandigd.

§ 2. In dat verslag wordt aangetoond dat de verstrekte raad passend is gezien de persoonlijke situatie van de cliënt en rekening houdend met de multidisciplinaire analyse als bedoeld in artikel 29, paragraaf 1.

Art. 31. Voor elke cliënt wordt een dossier samengesteld met daarin een kopie van de in artikel 28 bedoelde overeenkomst en van het in artikel 30 bedoelde verslag, alsook met alle andere bewijsstukken.

c) l'interdiction de recevoir et de détenir des fonds et des produits financiers appartenant à leurs clients;

d) l'interdiction de fournir à leurs clients des conseils en investissement visés à l'article 46, 9°, de la loi du 6 avril 1995 relative au statut et au contrôle des entreprises d'investissement et, plus généralement, des conseils portant sur des transactions sur des produits financiers individuels;

e) l'interdiction de disposer d'un mandat ou d'une procuration sur les comptes de leurs clients, excepté sur ceux des membres de leur famille qui font partie de leur ménage et des sociétés commerciales dont ils sont le dirigeant effectif.

Toute modification substantielle des informations fournies est communiquée au client en temps voulu sur un support durable.

Art. 27. Préalablement à la fourniture de consultations en planification financière, toutes les informations nécessaires sur la situation personnelle du client, dont notamment des informations sur sa situation financière, familiale et professionnelle, de même que sur ses objectifs et ses besoins en termes de planification financière, doivent être recueillies par écrit de manière à pouvoir lui fournir une consultation adéquate.

Le Roi peut préciser les informations devant être fournies par le client relativement à sa situation personnelle.

Si les informations requises ne peuvent être recueillies, aucune consultation en planification financière ne peut être fournie au client concerné.

Art. 28. § 1er. Préalablement à la fourniture de consultations en planification financière, une convention écrite doit être conclue avec chaque client. Cette convention énonce les droits et obligations des parties, et mentionne les informations visées à l'article 26.

§ 2. Si le client ne souhaite pas que sa situation fasse l'objet d'une analyse multidisciplinaire tenant compte des quatre dimensions prévues à l'article 29, la convention visée au paragraphe 1er doit le prévoir expressément en précisant quelle(s) dimension(s) ne seront pas prises en compte.

Si le client ne souhaite pas que la consultation en planification financière porte sur l'optimisation de l'ensemble de son patrimoine, mais seulement sur une partie de celui-ci, la convention visée au paragraphe 1er doit le prévoir expressément en précisant quelle(s) partie(s) du patrimoine seront prises en compte.

Art. 29. § 1er. Sauf demande expresse du client consignée conformément à l'article 28, paragraphe 2, alinéa 1er, les consultations en planification financière doivent être basées sur une analyse multidisciplinaire de la situation du client intégrant à la fois :

- a) le droit civil;
- b) le droit fiscal et la fiscalité;
- c) la sécurité sociale et la sécurité d'existence;
- d) le contexte économique et financier.

§ 2. Sauf demande expresse du client consignée conformément à l'article 28, paragraphe 2, alinéa 2, les consultations en planification financière doivent porter sur l'optimisation de l'ensemble du patrimoine du client.

§ 3. Les consultations en planification financière doivent être personnalisées et adéquates au regard des informations recueillies conformément à l'article 27 sur la situation personnelle du client, de même que sur ses objectifs et ses besoins en termes de planification financière.

Art. 30. § 1er. Une consultation en planification financière est consignée dans un rapport écrit, clair et complet qui est remis au client dans les meilleurs délais.

§ 2. Ce rapport justifie le caractère adéquat de la consultation fournie au regard de la situation personnelle du client et compte tenu de l'analyse multi-disciplinaire visée à l'article 29, paragraphe 1er.

Art. 31. Un dossier est constitué pour chaque client, comportant une copie de la convention visée à l'article 28 et du rapport visé à l'article 30, de même que tout autre document probant.

Dat dossier wordt gedurende minstens vijf jaar na de beëindiging van de contractuele relatie bewaard.

Art. 32. § 1. De onafhankelijk financieel planners of de gereglementeerde ondernemingen die raad over financiële planning verstrekken, moeten alle redelijke maatregelen nemen om belangenconflicten te voorkomen tussen henzelf, inclusief in voorkomend geval de personen die hen controleren, hun leiders en hun medewerkers, enerzijds, en hun cliënten, anderzijds, of tussen hun cliënten onderling, en, als het niet mogelijk blijkt een belangenconflict te vermijden, om dat conflict te identificeren en te beheren teneinde aldus te voorkomen dat dit de belangen van hun cliënten zou schaden.

Als de genomen maatregelen met betrekking tot het beheer van een belangenconflict ontoereikend zijn om met redelijke zekerheid te waarborgen dat het risico op schade van de belangen van de cliënten kan worden afgewend, wordt de cliënt, vóór hem raad wordt verstrekt, duidelijk en op een duurzame drager in kennis gesteld van de algemene aard en/of de oorzaak van het belangenconflict. De verstrekte informatie moet voldoende gedetailleerd zijn, gelet op de persoonlijke situatie van de cliënt, opdat hij met kennis van zaken zou kunnen beslissen om al dan niet verder een beroep te blijven doen op de aangeboden diensten. Als de cliënt om die reden beslist de overeenkomst inzake financiële planning stop te zetten, moet hij geen vergoeding betalen.

§ 2. De gereglementeerde ondernemingen die een beleid hebben uitgewerkt voor het beheren van belangenconflicten in het kader van het verstrekken van beleggingsdiensten, moeten het toepassingsbereik van dit beleid uitbreiden tot de belangenconflicten die zich voordoen bij het verstrekken van raad over financiële planning.

Art. 33. De Koning is gemachtigd om, op advies van de FSMA, uitvoeringsregels vast te stellen voor de in dit hoofdstuk bedoelde gedragsregels, alsook bijkomende gedragsregels om aldus de informatieverstrekking aan de cliënten en de bescherming van hun belangen te kunnen waarborgen.

HOOFDSTUK IV. — *Het verstrekken van raad over financiële planning door buitenlandse ondernemingen*

Art. 34. § 1. De rechtspersonen die ressorteren onder het recht van andere Staten die al dan niet lid zijn van de Europese Economische Ruimte, en die de in artikel 3, paragraaf 1, bedoelde activiteit wensen uit te oefenen, moeten in België beschikken over een duurzame vestiging.

§ 2. De in paragraaf 1 bedoelde rechtspersonen moeten aan de volgende voorwaarden voldoen :

1° in hun Staat van herkomst moeten zij aan een gelijkwaardig statuut zijn onderworpen als dat van onafhankelijk financieel planner op grond waarvan zij aldaar raad over financiële planning mogen verstrekken;

2° voor hun bijkantoor in België moeten zij vooraf een vergunning als onafhankelijk financieel planner verkrijgen conform hoofdstuk II, met inachtneming van de volgende bepalingen :

i) alvorens zich over de vergunningsaanvraag van het bijkantoor uit te spreken, raadpleegt de FSMA de autoriteiten die, in voorkomend geval, in de Staat van herkomst belast zijn met het toezicht;

ii) de bijkantoren die een vergunning van de FSMA hebben verkregen, zijn in een speciale rubriek van de lijst ingeschreven;

iii) de in artikel 9 bedoelde voorwaarde heeft betrekking op de activiteiten die in België worden verricht;

iv) de vereisten met betrekking tot de personen die controle uitoefenen over de vennootschap, gelden voor de aandeelhouders van de vennootschap naar buitenlands recht, terwijl de vereisten met betrekking tot de leiders gelden voor de leiders van het Belgische bijkantoor.

3° bij de uitoefening van hun activiteiten in België moeten zij de bepalingen van deze wet naleven, met dien verstande dat :

i) artikel 21 niet van toepassing is;

ii) de term “onafhankelijk financieel planner” voor de toepassing van artikel 22 verwijst naar het bijkantoor en de buitenlandse onderneming.

§ 3. In afwijking van paragraaf 2 mag de in artikel 3, paragraaf 1, bedoelde activiteit van rechtswege worden uitgeoefend door de Belgische bijkantoren van ondernemingen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte en die in hun Staat van herkomst onderworpen zijn aan een geharmoniseerd statuut dat gelijkwaardig is aan het statuut van gereglementeerde onderneming en dat het verstrekken van raad over financiële planning niet uitsluit hoewel het hun geen paspoort verleent voor het verstrekken van dergelijke raad.

Ce dossier est conservé pendant au moins cinq ans après la fin de la relation contractuelle.

Art. 32. § 1er. Le planificateur financier indépendant ou l'entreprise réglementée qui fournit des consultations en planification financière doit prendre toute mesure raisonnable pour éviter les conflits d'intérêts entre lui-même ou elle-même, y compris le cas échéant les personnes qui les contrôlent, leurs dirigeants et collaborateurs, et leurs clients ou entre les clients entre eux et, si un conflit ne peut être évité, pour identifier et gérer ce conflit afin d'éviter de porter atteinte aux intérêts des clients.

Si les mesures prises pour gérer un conflit d'intérêts ne suffisent pas à garantir avec une certitude raisonnable que le risque de porter atteinte aux intérêts du client sera évité, le client est informé, avant qu'une consultation lui soit fournie, de manière claire et sur un support durable, de la nature générale et/ou de la source du conflit d'intérêts. L'information fournie doit être suffisamment détaillée, eu égard à la situation personnelle du client, pour que celui-ci puisse décider en toute connaissance de cause de continuer ou non à recourir aux services proposés. Si le client décide de mettre fin à la convention de planification financière pour ce motif, aucune indemnité ne sera due dans son chef.

§ 2. Les entreprises réglementées qui ont établi une politique de gestion des conflits d'intérêts dans le cadre de la prestation de services d'investissement doivent étendre la mise en œuvre de cette politique aux conflits d'intérêts qui surviennent dans le cadre de la fourniture de consultations en planification financière.

Art. 33. Le Roi est habilité à fixer, sur avis de la FSMA, des règles d'exécution des règles de conduite visées au présent chapitre, de même que des règles de conduite complémentaires en vue d'assurer l'information des clients et la protection de leurs intérêts.

CHAPITRE IV. — *Fourniture de consultations en planification financière par des entreprises étrangères*

Art. 34. § 1er. Les personnes morales relevant du droit d'autres États, membres ou non de l'Espace économique européen, qui souhaitent exercer l'activité visée à l'article 3, paragraphe 1er, doivent disposer d'un établissement stable en Belgique.

§ 2. Les personnes morales visées au paragraphe 1er doivent remplir les conditions suivantes :

1° être soumises dans leur Etat d'origine à un statut analogue au statut de planificateur financier indépendant, leur permettant de fournir, dans cet Etat, des consultations en planification financière;

2° obtenir préalablement pour leur succursale en Belgique un agrément en qualité de planificateur financier indépendant conformément au chapitre II, sous réserve des dispositions qui suivent :

i) avant de statuer sur la demande d'agrément de la succursale, la FSMA consulte les autorités en charge le cas échéant du contrôle dans l'Etat d'origine;

ii) les succursales ayant obtenu l'agrément de la FSMA sont inscrites dans une rubrique spéciale de la liste;

iii) la condition visée à l'article 9 concerne les activités menées en Belgique;

iv) les exigences relatives aux personnes qui exercent le contrôle sur la société visent les détenteurs du capital de la société de droit étranger, tandis que les exigences relatives aux dirigeants visent les dirigeants de la succursale belge.

3° respecter les dispositions de la présente loi dans l'exercice de leurs activités en Belgique, étant entendu que :

i) l'article 21 n'est pas applicable;

ii) pour l'application de l'article 22, la notion de planificateur financier indépendant s'entend de la succursale et de l'entreprise étrangère.

§ 3. Par dérogation au paragraphe 2, peuvent exercer de plein droit l'activité visée à l'article 3, paragraphe 1er, les succursales belges d'entreprises relevant du droit d'un autre Etat membre de l'Espace économique européen, soumises dans leur Etat d'origine à un statut harmonisé équivalent au statut d'entreprise réglementée qui ne leur confère pas un passeport couvrant la fourniture de consultations en planification financière, mais qui n'exclut pas la fourniture de telles consultations.

Bij de uitoefening van de in artikel 3, paragraaf 1, bedoelde activiteit nemen de betrokken ondernemingen de gedragsregels in acht die zijn opgenomen in hoofdstuk III.

§ 4. In afwijking van de paragrafen 1 en 2 mogen de ondernemingen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte en in hun Staat van herkomst zijn onderworpen aan een gelijkwaardig statuut als dat van gereguleerde onderneming, voor zover dit statuut hun een paspoort verleent op grond waarvan zij raad over financiële planning mogen verstrekken, de in artikel 3, paragraaf 1, bedoelde activiteit van rechtswege uitoefenen via de oprichting van een bijkantoor of in het kader van het vrij verrichten van diensten.

Bij de uitoefening van de in artikel 3, paragraaf 1, bedoelde activiteit nemen de betrokken ondernemingen de gedragsregels in acht die zijn opgenomen in hoofdstuk III.

De FSMA stelt de betrokken ondernemingen in kennis van de bepalingen van deze wet die volgens haar van algemeen belang zijn. Deze bepalingen van algemeen belang worden bekendgemaakt op de website van de FSMA.

HOOFDSTUK V. — *Organisatie van het toezicht en administratieve maatregelen*

Art. 35. § 1. De FSMA is belast met het toezicht op de naleving van de bepalingen van deze wet en de ter uitvoering ervan genomen besluiten en reglementen.

§ 2. De FSMA kan, binnen de termijn die zij vaststelt, van de personen die in België raad over financiële planning verstrekken, alle inlichtingen vorderen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van haar toezicht-sopdracht. De FSMA kan daartoe ter plaatse ook inspecties verrichten en kennis nemen evenals een kopie maken van alle gegevens in het bezit van de persoon die raad over financiële planning verstrekt.

§ 3. Met het oog op een goede toepassing van deze wet en de ter uitvoering ervan genomen maatregelen, werkt de FSMA in voorkomend geval samen met de Nationale Bank van België als het om gereguleerde ondernemingen gaat waarop laatstgenoemde toezicht houdt, alsook met de autoriteiten van andere Staten met gelijkaardige bevoegdheden. De FSMA kan met deze autoriteiten vertrouwelijke informatie uitwisselen overeenkomstig het bepaalde bij de artikelen 75 en 77, paragrafen 1 en 2, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten. De FSMA stelt hen in kennis van elke maatregel die zij krachtens de artikelen 37 tot 39 neemt ten aanzien van de ondernemingen die onder hun toezicht zijn geplaatst.

Art. 36. Als de FSMA vaststelt dat een onafhankelijk financieel planner of een bijkantoor van een buitenlandse onderneming als bedoeld in artikel 34, paragraaf 2, de bepalingen van deze wet of de ter uitvoering ervan genomen besluiten en reglementen niet naleeft, identificeert zij deze tekortkomingen en maant zij de betrokkene aan om die tekortkomingen binnen de door haar vastgestelde termijn te verhelpen. Zij kan die termijn verlengen.

De FSMA kan de uitoefening van de activiteit van financiële planning gedurende deze termijn geheel of ten dele verbieden en de vergunning schorsen.

Als de FSMA na het verstrijken van deze termijn vaststelt dat de tekortkomingen niet zijn verholpen, kan zij de vergunning als onafhankelijk financieel planner intrekken.

Art. 37. Als de FSMA vaststelt dat een gereguleerde onderneming naar Belgisch recht of een buitenlandse onderneming als bedoeld in artikel 34, paragraaf 3 of 4, bij het op Belgisch grondgebied verstrekken van raad over financiële planning aan niet-professionele cliënten nalaat de gedragsregels na te leven als bedoeld in hoofdstuk III of in de ter uitvoering ervan genomen besluiten en reglementen, identificeert zij deze tekortkomingen en maant zij de betrokken onderneming aan om die tekortkomingen binnen de door haar vastgestelde termijn te verhelpen. Zij kan die termijn verlengen.

Art. 38. § 1. Onverminderd de andere bij deze wet voorgeschreven maatregelen kan de FSMA ingeval een persoon geen gevolg geeft aan de aanmaningen die krachtens de artikelen 36 of 37 aan hem worden gericht :

1° hem een dwangsom opleggen van maximum 250.000 euro per overtreding of maximum 5.000 euro per dag vertraging;

2° openbaar maken dat hij geen gevolg heeft gegeven aan de aanmaningen.

§ 2. De dwangsommen die de FSMA oplegt ter uitvoering van paragraaf 1 worden ten voordele van de Schatkist geïnd door de administratie van het Kadaster, de Registratie en de Domeinen.

Dans le cadre de l'exercice de l'activité visée à l'article 3, paragraphe 1er, les entreprises concernées respectent les règles de conduite prévues au chapitre III.

§ 4. Par dérogation aux paragraphes 1er et 2, les entreprises relevant du droit d'un autre État membre de l'Espace économique européen, soumises dans leur État d'origine à un statut équivalent au statut d'entreprise réglementée peuvent, dans la mesure où ce statut leur confère un passeport couvrant la fourniture de consultations en planification financière, exercer de plein droit l'activité visée à l'article 3, paragraphe 1er, par voie d'installation de succursales ou sous le régime de la libre prestation de services.

Dans le cadre de l'exercice de l'activité visée à l'article 3, paragraphe 1er, les entreprises concernées respectent les règles de conduite prévues au chapitre III.

La FSMA informe les entreprises concernées des dispositions de la présente loi qui, à sa connaissance, sont d'intérêt général. Ces dispositions d'intérêt général sont publiées sur le site Internet de la FSMA.

CHAPITRE V. — *Organisation du contrôle et mesures administratives*

Art. 35. § 1er. La FSMA est chargée du contrôle du respect des dispositions de la présente loi et des arrêtés et règlements pris pour son exécution.

§ 2. La FSMA peut requérir toutes les informations nécessaires à l'exécution de sa mission de contrôle dans le délai qu'elle fixe auprès des personnes qui fournissent en Belgique des consultations en planification financière. La FSMA peut également procéder à des inspections sur place et prendre connaissance et copie sur place de toute donnée que la personne qui fournit des consultations en planification financière a en sa possession.

§ 3. En vue d'une bonne application de la présente loi et des mesures prises en exécution de celle-ci, la FSMA coopère le cas échéant avec la Banque nationale de Belgique lorsque des entreprises réglementées placées sous le contrôle de cette dernière sont concernées, de même qu'avec les autorités d'autres États dotées de compétences analogues aux siennes. La FSMA peut échanger avec ces autorités des informations confidentielles conformément aux dispositions des articles 75 et 77, paragraphes 1er et 2, de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers. La FSMA les informe de toute mesure prise en vertu des articles 37 à 39 à l'égard d'entreprises placées sous leur contrôle.

Art. 36. Lorsque la FSMA constate qu'un planificateur financier indépendant ou une succursale d'une entreprise étrangère visée à l'article 34, paragraphe 2, ne respecte pas les dispositions de la présente loi ou des arrêtés et règlements pris en vue de son exécution, elle identifie les manquements commis et le met en demeure de corriger ces manquements dans le délai qu'elle fixe. Elle peut proroger ce délai.

La FSMA peut interdire au cours de ce délai l'exercice de tout ou partie de l'activité de planification financière et suspendre l'agrément.

Si, à l'expiration de ce délai, la FSMA constate qu'il n'a pas été remédié aux manquements, elle peut radier l'agrément en tant que planificateur financier indépendant.

Art. 37. Lorsque la FSMA constate qu'une entreprise réglementée de droit belge ou une entreprise étrangère visée à l'article 34, paragraphe 3 ou 4, ne respecte pas, lors de la fourniture de consultations en planification financière à des clients de détail sur le territoire belge, les règles de conduite prévues au chapitre III ou dans les arrêtés et règlements pris en vue de son exécution, elle identifie les manquements commis et le met en demeure de corriger ces manquements dans le délai qu'elle fixe. Elle peut proroger ce délai.

Art. 38. § 1er. Sans préjudice de l'application d'autres mesures prévues par la présente loi, la FSMA peut, à l'égard d'une personne qui ne donne aucune suite aux mises en demeure qui lui sont faites en application des articles 36 ou 37 :

1° infliger une astreinte de 250.000 euros au maximum par infraction ou de 5.000 euros au maximum par jour de retard;

2° rendre public le fait qu'aucune suite n'a été donnée aux mises en demeure qui ont été faites.

§ 2. Les astreintes imposées par la FSMA en exécution du paragraphe 1er sont recouvrées au profit du Trésor par l'administration du Cadastre, de l'Enregistrement et des Domaines.

HOOFDSTUK VI. — *Sancties**Afdeling 1. — Administratieve sancties*

Art. 39. § 1. Onverminderd de andere bij deze wet voorgeschreven maatregelen kan de FSMA, als zij een inbreuk vaststelt op de bepalingen van deze wet of de ter uitvoering ervan genomen besluiten en reglementen, de betrokken persoon een administratieve geldboete opleggen die niet minder mag bedragen dan 2.500 euro, noch, voor hetzelfde feit of hetzelfde geheel van feiten, meer dan 75.000 euro.

§ 2. De ter uitvoering van paragraaf 1 door de FSMA opgelegde geldboetes worden ten voordele van de Schatkist geïnd door de administratie van het Kadaster, de Registratie en de Domeinen.

Afdeling 2. — Strafrechtelijke sancties

Art. 40. § 1. Onverminderd de toepassing van strengere in het Strafwetboek gestelde straffen, wordt met een gevangenisstraf van één maand tot één jaar en met een geldboete van 50 euro tot 10.000 euro of met één van die straffen alleen gestraft, hij die :

1° raad verstrekt over financiële planning zonder te beschikken over een van de statuten waarin deze wet voorziet;

2° het bepaalde bij artikel 7 niet naleeft;

3° het bepaalde bij de artikelen 18 of 22, paragrafen 1 en 2, niet naleeft.

§ 2. Onverminderd de toepassing van strengere in het Strafwetboek gestelde straffen, wordt met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met een geldboete van 200 euro tot 2.000 euro of met één van die straffen alleen gestraft, hij die met bedrieglijk opzet :

1° nalaat om aan de FSMA wijzigingen mee te delen met betrekking tot de informatie die deel uitmaakt van zijn vergunningsdossier ter uitvoering van het bepaalde bij hoofdstuk II;

2° nalaat om krachtens de artikelen 16 of 17 vereiste informatie mee te delen aan de FSMA;

3° het bepaalde bij de artikelen 22, paragraaf 3, of 23 niet nakomt.

§ 3. Elke persoon die weigert om de FSMA de door haar gevraagde inlichtingen en documenten te verstrekken die nodig zijn voor het toezicht op de toepassing van deze wet en de ter uitvoering ervan genomen besluiten en reglementen, of zich tegen de door de FSMA genomen onderzoeksmaatregelen verzet of een valse verklaring aflegt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot vijftien dagen en met een geldboete van 100 euro tot 1.000 euro of met een van die straffen alleen.

§ 4. Aan de personen die veroordeeld worden wegens een van de in paragrafen 1 tot 3 vermelde misdrijven, kan een definitieve of tijdelijke sluiting worden opgelegd van een deel van de lokalen of van alle lokalen die worden gebruikt voor het verstrekken van raad over financiële planning.

§ 5. Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de in deze wet bedoelde misdrijven.

HOOFDSTUK VII. — *Wijzigingsbepalingen, inwerkingtreding en overgangsmaatregelen*

Art. 41. Artikel 2, paragraaf 1, van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 27 november 2012, wordt aangevuld met een bepaling onder 22°, luidende :

“22° de onafhankelijk financieel planners bedoeld in de wet van 25 april 2014 inzake het statuut van en het toezicht op de onafhankelijk financieel planners en inzake het verstrekken van raad over financiële planning door gereguleerde ondernemingen.”

Art. 42. In artikel 16, paragraaf 3, ingevoegd bij de wet van 18 januari 2010, worden de woorden “artikel 2, § 1, 4° tot 15°” telkens vervangen door de woorden “artikel 2, § 1, 4° tot 15° en 22°”.

Art. 43. In artikel 19 van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 18 januari 2010, worden de woorden “14° en 15°” vervangen door de woorden “14°, 15° en 22°”.

CHAPITRE VI. — *Sanctions**Section 1re. — Sanctions administratives*

Art. 39. § 1er. Sans préjudice d'autres mesures prévues par la présente loi, la FSMA peut, lorsqu'elle constate une infraction aux dispositions de la présente loi ou des arrêtés et règlements pris en vue de son exécution, infliger à la personne concernée une amende administrative qui ne peut être inférieure à 2.500 euros, ni supérieure pour le même fait ou le même ensemble de faits à 75.000 euros.

§ 2. Les amendes imposées par la FSMA en exécution du paragraphe 1er sont recouvrées au profit du Trésor par l'administration du Cadastre, de l'Enregistrement et des Domaines.

Section 2. — Sanctions pénales

Art. 40. § 1er. Sans préjudice de l'application de peines plus sévères prévues par le Code pénal, sera puni d'une peine d'emprisonnement d'un mois à un an et d'une amende de 50 euros à 10.000 euros ou d'une de ces peines seulement celui qui :

1° fournit des consultations en planification financière sans revêtir un des statuts prévus dans la présente loi;

2° ne respecte pas les dispositions de l'article 7;

3° ne respecte pas les dispositions des articles 18 ou 22, paragraphes 1er et 2.

§ 2. Sans préjudice de l'application de peines plus sévères prévues par le Code pénal, sera puni d'une peine d'emprisonnement de huit jours à trois mois et d'une amende de 200 euros à 2.000 euros ou d'une de ces peines seulement, celui qui, dans une intention frauduleuse :

1° omet de communiquer à la FSMA des modifications relatives aux informations qui font partie de son dossier d'agrément en exécution des dispositions du chapitre II;

2° omet de communiquer à la FSMA une information requise en vertu des articles 16 ou 17;

3° ne respecte pas les dispositions des articles 22, paragraphe 3, ou 23.

§ 3. Toute personne qui refuse de fournir les renseignements et les documents demandés par la FSMA en vue du contrôle de l'application de la présente loi et des arrêtés et règlements pris en vue de son exécution ou qui s'oppose aux mesures d'investigation prises par la FSMA ou qui fait une fausse déclaration, est puni d'une peine d'emprisonnement de huit à quinze jours et d'une amende de 100 euros à 1.000 euros ou d'une de ces peines seulement.

§ 4. Les personnes condamnées pour une des infractions visées aux paragraphes 1er à 3 peuvent se voir infliger la fermeture définitive ou provisoire d'une partie ou de l'ensemble des locaux affectés à la fourniture de consultations en planification financière.

§ 5. Toutes les dispositions du livre Ier du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, sont applicables aux infractions visées par la présente loi.

CHAPITRE VII. — *Dispositions modificatives, entrée en vigueur et mesures transitoires*

Art. 41. L'article 2, paragraphe 1er, de la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme, modifié en dernier lieu par la loi du 27 novembre 2012, est complété par un 22° rédigé comme suit :

“22° les planificateurs financiers indépendants visés par la loi du 25 avril 2014 relative au statut et au contrôle des planificateurs financiers indépendants et à la fourniture de consultations en planification financière par des entreprises réglementées.”

Art. 42. Dans l'article 16, paragraphe 3, de la même loi, inséré par la loi du 18 janvier 2010, les mots “l'article 2, paragraphe 1er, 4° à 15°” sont chaque fois remplacés par les mots “l'article 2, paragraphe 1er, 4° à 15° et 22°”.

Art. 43. Dans l'article 19 de la même loi, inséré par la loi du 18 janvier 2010, les mots “14° et 15°” sont remplacés par les mots “14°, 15° et 22°”.

Art. 44. In artikel 513 van het Wetboek van vennootschappen, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 8 januari 2012, wordt paragraaf 2/1 opgeheven.

Art. 45. In artikel 45, § 1, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, vervangen bij het koninklijk besluit van 3 maart 2011 en gewijzigd bij de wet van 13 november 2011 en bij de wet van 30 juli 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het 2° wordt aangevuld met de bepaling onder h, luidende : “h. de onafhankelijk financieel planners als bedoeld in de wet van 25 april 2014 inzake het statuut van en het toezicht op de onafhankelijk financieel planners en inzake het verstrekken van raad over financiële planning door gereguleerde ondernemingen”;

2° het 3° wordt aangevuld met de bepaling onder i, luidende : “i. de wet van 25 april 2014 inzake het statuut van en het toezicht op de onafhankelijk financieel planners en inzake het verstrekken van raad over financiële planning door gereguleerde ondernemingen”.

Art. 46. In artikel 72, § 3, van dezelfde wet, vervangen bij de wet van 2 juli 2010 en gewijzigd bij het koninklijk besluit van 3 maart 2011 en bij de wet van 30 juli 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het derde lid wordt aangevuld met de volgende zin :

“De betrokken personen worden indien mogelijk bovendien op de hoogte gebracht van de beslissing van de sanctiecommissie per fax of langs elektronische weg of tegen afgifte van een ontvangstbewijs.”;

2° het vierde lid wordt vervangen door wat volgt :

“Onmiddellijk nadat de betrokken personen op de hoogte zijn gebracht van de beslissing, maakt de sanctiecommissie haar beslissingen nominatief bekend op de website van de FSMA, tenzij deze bekendmaking de financiële markten ernstig dreigt te verstoren of een onevenredig nadeel dreigt te berokkenen aan de betrokken personen. In laatstgenoemd geval wordt de beslissing niet-nominatief bekendgemaakt op de website van de FSMA. Indien een beroep is ingesteld tegen de sanctiebeslissing, wordt informatie met die strekking opgenomen in de bekendmaking of wordt, als het beroep op een later tijdstip wordt ingesteld, die informatie toegevoegd aan de oorspronkelijke bekendmaking. Latere informatie over de uitkomst van het beroep, met inbegrip van een beslissing tot vernietiging van de sanctiebeslissing, wordt eveneens bekendgemaakt.”.

Art. 47. Artikel 73bis van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 30 juli 2013, wordt aangevuld met de volgende zinnen :

“In laatstgenoemd geval wordt de beslissing niet-nominatief bekendgemaakt op de website van de FSMA. Indien een beroep is ingesteld tegen de beslissing, wordt informatie met die strekking opgenomen in de bekendmaking of wordt, als het beroep op een later tijdstip wordt ingesteld, die informatie toegevoegd aan de oorspronkelijke bekendmaking. Latere informatie over de uitkomst van het beroep, met inbegrip van een beslissing tot vernietiging van de beslissing, wordt eveneens bekendgemaakt.”.

Art. 48. In artikel 121, § 6, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 2 augustus 2002 en gewijzigd bij de wet van 23 mei 2007 en bij het koninklijk besluit van 3 maart 2011, worden de volgende twee zinnen ingevoegd tussen de eerste en de tweede zin :

“Het opschortende karakter van het beroep is beperkt tot de inning van de dwangsom of boete. Het opschortend karakter belet niet dat de dwangsom verbeurt en staat de bekendmaking overeenkomstig de toepasselijke wettelijke bepalingen niet in de weg.”.

Art. 49. De Koning oefent de bevoegdheden die Hem door de bepalingen van deze wet zijn toegekend uit op gezamenlijke voordracht van de minister bevoegd voor Financiën en de minister bevoegd voor Consumenten.

Art. 50. § 1. Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de zesde maand na die waarin ze is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.

In afwijking van het eerste lid treden de artikelen 44 en 46 tot 48 in werking op de tiende dag na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 44. Dans l'article 513 du Code des sociétés, modifié en dernier lieu par la loi du 8 janvier 2012, le paragraphe 2/1 est abrogé.

Art. 45. A l'article 45, paragraphe 1er, de la loi du 2 août 2002 relative à la surveillance du secteur financier et aux services financiers, remplacé par l'arrêté royal du 3 mars 2011 et modifié par la loi du 13 novembre 2011 et par la loi du 30 juillet 2013, les modifications suivantes sont apportées :

1° le 2° est complété par un point h rédigé comme suit : “h. des planificateurs financiers indépendants visés par la loi du 25 avril 2014 relative au statut et au contrôle des planificateurs financiers indépendants et à la fourniture de consultations en planification financière par des entreprises réglementées”;

2° le 3° est complété par un point i. rédigé comme suit : “i. la loi du 25 avril 2014 relative au statut et au contrôle des planificateurs financiers indépendants et à la fourniture de consultations en planification financière par des entreprises réglementées”.

Art. 46. A l'article 72, § 3, de la même loi, remplacé par la loi du 2 juillet 2010 et modifié par l'arrêté royal du 3 mars 2011 et par la loi du 30 juillet 2013, les modifications suivantes sont apportées :

1° l'alinéa 3 est complété par la phrase suivante :

“Les personnes concernées sont, si possible, également informées de la décision de la commission des sanctions par fax ou par voie électronique ou contre remise d'un accusé de réception.”;

2° l'alinéa 4 est remplacé par ce qui suit :

“Immédiatement après que les personnes concernées aient été informées de la décision, la commission des sanctions rend ses décisions publiques de manière nominative sur le site web de la FSMA, à moins que cette publication ne risque de perturber gravement les marchés financiers ou de causer un préjudice disproportionné aux parties en cause. Dans ce dernier cas, la décision est publiée sur le site web de la FSMA de manière non nominative. En cas de recours contre la décision de sanction, cette information est incluse dans la publication ou, si le recours est introduit après la publication initiale, celle-ci est complétée par cette information. Toute information ultérieure sur le résultat dudit recours, en ce compris toute décision qui annule la décision de sanction, est également publiée.”.

Art. 47. L'article 73bis de la même loi, inséré par la loi du 30 juillet 2013, est complété par les phrases suivantes :

“Dans ce dernier cas, la décision est publiée sur le site web de la FSMA de manière non nominative. En cas de recours contre la décision, cette information est incluse dans la publication ou, si le recours est introduit après la publication initiale, celle-ci est complétée par cette information. Toute information ultérieure sur le résultat dudit recours, en ce compris toute décision qui annule la décision, est également publiée.”.

Art. 48. A l'article 121, § 6, de la même loi, inséré par la loi du 2 août 2002 et modifié par la loi du 23 mai 2007 et par l'arrêté royal du 3 mars 2011, les deux phrases suivantes sont insérées entre la première phrase et la deuxième phrase :

“Le caractère suspensif du recours se limite au recouvrement de l'astreinte ou de l'amende. Le caractère suspensif n'empêche pas que l'astreinte soit encourue et n'empêche pas que la publication ait lieu conformément aux dispositions légales applicables.”.

Art. 49. Le Roi exerce les pouvoirs que Lui confèrent les dispositions de la présente loi sur proposition conjointe du ministre qui a les Finances dans ses attributions et du ministre qui a les Consommateurs dans ses attributions.

Art. 50. § 1er. La présente loi entre en vigueur le premier jour du sixième mois qui suit celui de sa publication au *Moniteur belge*.

Par dérogation à l'alinéa 1er, les articles 44 et 46 à 48 entrent en vigueur le dixième jour qui suit celui de leur publication au *Moniteur belge*.

§ 2. De andere natuurlijke personen en rechtspersonen dan de geregementeerde ondernemingen die, op de datum van inwerkingtreding van deze wet, op het Belgisch grondgebied raad over financiële planning verstrekken aan niet-professionele cliënten, worden voorlopig toegelaten om die werkzaamheden verder uit te oefenen tot op het ogenblik dat de FSMA zich heeft uitgesproken over de vergunningsaanvraag. De betrokken personen moeten echter, binnen zes maanden na de inwerkingtreding van deze wet, een volledig dossier met betrekking tot de vergunningsaanvraag indienen overeenkomstig artikel 5.

Kondigen deze wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel zal worden bekleed en door het *Belgisch Staatsblad* zal worden bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 25 april 2014.

FILIP

Van Koningswege :

De Vice-Eersteminister en Minister van Economie
en Consumenten,

J. VANDE LANOTTE

De Minister van Financiën,
K. GEENS

De Minister van Justitie,
Mevr. A. TURTELBOOM

Met 's Lands zegel gezegeld :
De Minister van Justitie,
Mevr. A. TURTELBOOM

Nota

(1) Kamer van volksvertegenwoordigers (www.dekamer.be) :

Stukken : 53-3393

Integraal verslag : 26 en 27 maart 2014

Senaat (www.senate.be) :

Stukken : 5-2809

Handelingen van de Senaat : 3 april 2014

§ 2. Les personnes physiques et morales autres que les entreprises réglementées qui, à la date d'entrée en vigueur de la présente loi, fournissent des consultations en planification financière à des clients de détail sur le territoire belge sont autorisées à poursuivre provisoirement cette activité jusqu'à ce que la FSMA se soit prononcée sur la demande d'agrément. Les personnes concernées devront cependant introduire un dossier complet de demande d'agrément conformément à l'article 5 dans les six mois de l'entrée en vigueur de la présente loi.

Promulguons la présente loi, ordonnons qu'elle soit revêtue du sceau de l'État et publiée par le *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 25 avril 2014.

PHILIPPE

Par le Roi :

Le Vice-Premier Ministre et Ministre de l'Économie
et des Consommateurs,

J. VANDE LANOTTE

Le Ministre des Finances,
K. GEENS

La Ministre de la Justice,
Mme A. TURTELBOOM

Scellé du sceau de l'État :
La Ministre de la Justice,
Mme A. TURTELBOOM

Note

(1) Chambre des représentants (www.lachambre.be) :

Documents : 53 – 3393

Compte rendu intégral : 26 et 27 mars 2014

Sénat (www.senate.be) :

Documents : 5-2809

Annales du Sénat : 3 avril 2014